

Başgapsyz agdarylyşyk

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Başgapsyz agdarylyşyk BAŞGAPSYZ AGDARYLYŞYK

Ulular ownuk meselelere baglanyp galanlarynda, uly meseleler komediýa öwrülýär. Jo Baýdene garşı gönükdirilen agdarylyşyk haýsydyr bir «banan respublikasyndaky» zäherli agdarylyşyk ýaly bolup görünýärdi, diňe harby lybas ýokdy. Has dogrusy, ABŞ-nyň Wekiller palatasynyň başlygy prezidenti wezipe möhletiniň gutarmagyna garaşyp durmazdan dessine işden gitmäge çagyryş edýär.

Munuň özi harby başgaplaryň we tanklaryň bolmadyk agdarylyşygy. Amerikan prezidenti taryhyň iñ aýgytlaýy pursatlarynyň birinde kandidaturasy boýunça mantygyň, halkyň, akyl-paýhasyň we aýratynam wyždanynyň sesine gulak geregiň ýerine «maşgalasyna geňeş salýar». Şahsy mertebesini bir ýana zyňyp, diňe ýumruklaşmagy bilýän, bu döwüşgiň syýasy dilini we şygarlaryny halaýan garşydaşyna garşı bihuda göreşen eken. Öňe saýlanan atyň özüdigini aýdyp, aýlawyň gyrasyndaky lagar düşen

garry at ýaly bolup görünýändigini ýeke pursat boýun alasy gelmedi. Bu içgysgynç, käwagtam gülkünç sahnada ABŞ çağşamanyň we partlamanyň bări ýanynda duran ýurt bolup görünüärdi. Uruşlara, şowsuzlyklara, ykdysady şertlere we hemme zada garamazdan ABŞ-nyň şindizem duşmanlarynyňam sygynmak isleýän ýurdudygyny bilmeýän ýok. Hytaý pul we ösüş boýunça ondan öne geçip biler, Hindistanam onuň yzyndan ýetip biler. Russiya, Ýaponiya ýa-da Braziliya ondan ozubam biler. Yöne şeýle-de bolsa, haýsydyr bir zatdan gorkýanlaryň howpsuzlyk duýgusy bilen gitmei isleýän ilkinji ýurduy ABŞ-dyr.

Tramp «graždanlyk urşy» gorkusyndan söz açanda we döwlet ýolbaşçysyny äsgermeýän äheňde gürlände, ABŞ-nyň bu aýratynlygy howp astyna girene meñzeýärdi. Baýden ABŞ-ny at-abraýy gaçan, ýurduň demokratik gymmatlyklary nola dirän, döwletiň gowuşgynsyz we dargan ýagdaýynda ýaryşdan çekildi.

Prezidentlik ugrundaky garpyşygyň soňky hepdeleri her dürli sypaýyşylykly ülňülerden daşdaky bähbitçillige öwrülipdi. Trampyň çykyşlary bölünişikler we haýbatlar bilen doludy. Prezidentiň gündelik saglyk ýagdaýyny ýatladýan çykyşynyň üstüni ötünç soramalar, ýalňışlyklar we dil sürçmeleri yetirýärdi.

Leýdi Makbet elmydama onuň ýanynda gaşy çytyk halda, täze ýalňışlyk goýbermeginiň we samyrdamagynyň gorkusy bilen garap durýardy. Bir paragrafy doly okap gutaranda, el çarpýardy we «Berekella, Jo. Ýene dört ýyl işläp bilersiň» diýärdi.

Bolmaz ýöne. Gynanç bildirýäris. Ýene bir möhlete prezidentlik ýok. ABŞ we dünýä mundan beter dawa-jenjeli we nämälimligi göterip bilmez. Beýle lagşan prezident ýanan dünýäde mundan beýlæk nädip sagdyn kararlary kabul edip bilsin? Özü-de oduň içinde bolan Netanýahu bilen nädip gürleşip bilsin?

Semir ATAULLAH,

Liwanly žurnalist.

Sişenbe, 23.07.2024 ý. Publisistika